

Wijchen West

Monitoring das en jaarrond beschermde nesten

projectnummer 0471193.101
definitief
15 augustus 2023

Wijchen West

Monitoring das en jaarrond beschermde nesten

projectnummer 0471193.101

definitief
15 augustus 2023

Auteurs

[REDACTED]

Opdrachtgever

KlokGroep Bouw en Ontwikkeling BV
Kanaalstraat 200
6541 XN Nijmegen

Gecontroleerd:

[REDACTED]

datum	beschrijving	
15 augustus 2023	definitief	[REDACTED]

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Leeswijzer	2
2	Das	3
2.1	Resultaten	3
2.2	Resultaten samengevat	11
3	Jaarrond beschermde nesten	12
3.1	Resultaten monitoring	12
3.2	Resultaten samengevat	13
4	Overige waarnemingen	14

Bijlage 1. Nadere analyse gebruik burchten

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Wijchen is samen met de Jansen Bouwontwikkeling, Niba en VOF Wijchen-West voornemens om aan de westkant van de huidige bebouwingskern van Wijchen een woonwijk te ontwikkelen (zie Figuur 1.1.). Om dit mogelijk te maken wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. In het kader van dit bestemmingsplan zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd naar het voorkomen van middels de Wet natuurbescherming beschermde dier- en plantensoorten.

Uit de uitgevoerde natuurtoets (Antea Group, 2021) en de vervolgonderzoeken (Antea Group, 2022) blijkt dat verschillende, middels de Wet natuurbescherming, beschermde soorten (mogelijk) een effect ondervinden van de voorgenomen ontwikkeling van de woonwijk. Eén van deze soorten is de das. Daarnaast is een aantal vogelsoorten waargenomen die een jaarrond beschermd nest hebben. Het gaat dan met name om de sperwer en de buizerd.

Om de vinger aan de pols te houden ten aanzien van deze soorten is het voorkomen van de das, sperwer en buizerd gemonitord in het voorjaar van 2023. Deze rapportage beschrijft de resultaten van deze monitoring.

Figuur 1.1. Ligging plangebied Wijchen West.

1.2 Leeswijzer

Voorliggende rapportage beschrijft de monitoring van het voorkomen van de das, sperwer en buizerd in het plangebied en de directe omgeving. De resultaten ten aanzien van das zijn beschreven in hoofdstuk 2. De resultaten ten aanzien van de buizerd en sperwer zijn beschreven in hoofdstuk 3. Tot slot zijn in hoofdstuk 4 eventuele andere waarnemingen van beschermde soorten vermeld.

In onderstaande tabel is een overzicht weergegeven van de data waarop het plangebied bezocht is en wat de weersomstandigheden bij deze bezoeken was.

Tabel 3.2. Overzicht terreinbezoeken en omstandigheden.

Datum	Tijd	Weer	Soort
8-02-2023	8:45 – 12:00	Zonnig, windstil, 0 graden Celsius	JRBN, Das
15-03-2023	8:00 – 10:30	Zonnig, windstil, 5 graden Celsius	JRBN
17-04-2023	8:45 – 12:45	Bewolkt, windkracht 2, 10 graden Celsius	JRBN, Das
17-05-2023	8:30 – 11:30	Zonnig, windkracht 2, 16 graden Celsius	JRBN, Das
5-06-2023	8:30 – 10:30	Zonnig, windkracht 2, 20 graden Celsius	Das
26-06-2023	9:30 – 12:00	Zonnig, windkracht 3, 24 graden Celsius	JRBN, Das

2 Das

2.1 Resultaten

Op 8-02-2023 is het plangebied te voet verkend door twee ecologen. Er is gezocht naar gebruikssporen van de das in het plangebied van Wijchen West en omgeving. Deze informatie is gebruikt voor het bepalen van locaties voor plaatsing van wildcamera's. Met deze camera's is in de voortplantingsperiode het gebruik van het gebied door de das gemonitord. Een overzicht van de locaties die gemonitord zijn is weergegeven op Figuur 2.1.

Figuur 2.1. Overzicht locaties camera's.

In onderstaand overzicht is per locatie per datum vak beschreven wat er aan dassen is waargenomen .

Locatie	Datum	
1	8-02-2023	Deze locatie betreft een dassenwissel. Deze wissel loopt het plangebied in vanaf de aanwezige faunatunnel, maar ook over de provinciale weg heen.
	17-04-2023	Op deze locatie is een camera neergezet. Op de wissel waren verse latrines aanwezig.
	17-05-2023	De camera's hebben in de periode 900 opnames opgeleverd door bewegend gras. Er zijn geen waarnemingen van das vastgelegd. De wissel en opnieuw de verse latrines laten zien dat de wissel wel degelijk veel gebruikt wordt door dassen. De camera is anders opgesteld om valse triggers te voorkomen.
	5-06-2023	Het is een lastige locatie om met de camera de wissel te monitoren. Er waren wederom veel opnames door bewegend gras. De camera was binnen 2 dagen leeg door de grote hoeveelheid filmpjes. De camera is

		opnieuw net anders opgesteld om de das toch proberen vast te leggen.
	26-06-2023	Er zijn in de periode geen opnames van dassen gemaakt. Zoals eerder beschreven is de locatie lastig om de das vast te leggen. De aanwezige wissel en opnieuw verse latrines duiden op veelvuldig gebruik door de das.
2	8-02-2023	De burcht op deze locatie bestaat uit twee pijpen. Deze kraamburcht van 2022 vertoont op het moment van het bezoek amper sporen van gebruik. Of het gaat om gebruik door vos of das is niet zichtbaar.
	15-03-2023	Tijdens dit terreinbezoek gericht op de buizerd en sperwer is een dode das aangetroffen onder aan het talud van de provinciale weg ter hoogte van locatie 2. Op Figuur 2.2 is een foto van de dode das opgenomen. Vermoedelijk gaat het hier om een verkeersslachtoffer.
	17-04-2023	Er leek geen sprake te zijn van recente activiteit bij deze burcht. Er is toch een camera neergezet.
	17-05-2023	Uit beelden blijkt dat regelmatig een das langs komt. Het dier gaat echter niet de burcht in.
	5-06-2023	De das komt regelmatig langs op de locatie en gaat ook een aantal keren de burcht in. Op een aantal dagen komt ook een das met 1 jong op de locatie. Dit is een aantal dagen eind mei het geval. Daarna zijn geen jonge dassen meer te zien.
	26-06-2023	In de tijdsperiode is verschillende keren een das langsgekomen. Ook heeft een das met jongen gebruik gemaakt van de burcht. Een nadere analyse van het gebruik van de burcht in deze periode is weergegeven in Bijlage 1.
3	8-02-2023	Deze enkele pijp vertoont sporen van gebruik maar niet intensief. Of het gaat om vos of das is niet zichtbaar.
	17-04-2023	Er is al een hele lange tijd geen activiteit waargenomen bij dit hol. Daarom is er geen camera neergezet.
	17-05-2023	Er is al een hele lange tijd geen activiteit waargenomen bij dit hol. Daarom is er geen camera neergezet.
	5-06-2023	Er is al een hele lange tijd geen activiteit waargenomen bij dit hol. Daarom is er geen camera neergezet.
	26-06-2023	Er is in de totale periode geen activiteit bij dit hol waargenomen.
4	8-02-2023	Deze locatie betreft een dassenwissel. Deze wissel loopt vanaf het spoor de akker op.

	17-04-2023	Op deze locatie is een camera neergezet.
	17-05-2023	De das komt regelmatig langs. Hij steekt echter niet de watergang over. Hij loopt parallel aan de sloot van noord naar zuiden en andersom.
	5-06-2023	Er zijn geen waarnemingen van de das op de akker gedaan.
	26-06-2023	Er zijn twee waarnemingen van een das die over de akker loopt. Een stukje oostelijk van de locatie is een duidelijke wissel over het spoor het akkerland in te zien (zie Figuur 2.8).
5	8-02-2023	Bij een ingang van de kunstburcht lijkt activiteit te zijn. Of het gaat om vos of das is niet zichtbaar.
	17-04-2023	Bij de twee ingangen van de kunstburcht is op beide locaties een camera neergezet.
	17-05-2023	De zuidelijke ingang van de burcht wordt gebruikt door een vos. Aan de tepels te zien bevinden zich jongen in de burcht Zie Figuur 2.4. Er is twee keer een passerende das waargenomen. De noordelijke ingang van de burcht wordt niet gebruikt.
	5-06-2023	De zogende vos is niet meer waargenomen bij de burcht. Er is drie keer een passerende das waargenomen.
	26-06-2023	Van 15-06-2023 tot 26-06-2023 werd op één nacht na de burcht gebruikt door een moederdas met in eerste instantie 4 en later 3 jongen. Een andere analyse van het gebruik van de burcht in deze periode is weergegeven in Bijlage 1. Zie ook Figuur 2.7.
6	8-02-2023	Deze enkele pijp is niet recent in gebruik geweest.
	17-04-2023	Deze enkele pijp is recent opnieuw uitgegraven (zie Figuur 2.3). Er liggen iig dassenharen bij de ingang. Op deze locatie is een camera neergezet.
	17-05-2023	Er is twee keer een das waargenomen. Eén keer ging de das de burcht in.
	5-06-2023	Er zijn geen waarnemingen van dassen of vossen in deze periode.
	26-06-2023	Er zijn geen waarnemingen van dassen of vossen in deze periode.
7	8-02-2023	De burchtlocatie is niet recent in gebruik geweest.
	17-04-2023	De burchtlocatie is niet recent in gebruik geweest. Er is toch een camera opgehangen omdat het een oude burcht in het plangebied van Wijchen West betreft.
	17-05-2023	Er zijn geen dassen waargenomen op deze locatie.

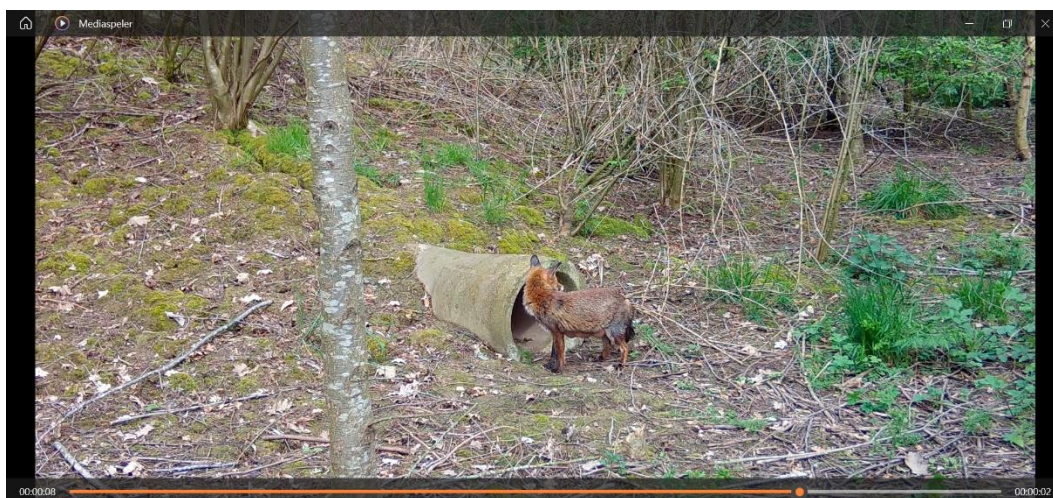
	5-06-2023	Er zijn geen dassen waargenomen op deze locatie.
	26-06-2023	Er zijn geen dassen waargenomen op deze locatie.
8	8-02-2023	De burcht op deze locatie bestaat uit een tiental pijpen. Bij verschillende pijpen van deze burchtlocatie zijn gebruikssporen zichtbaar. Er staan pootafdrukken van zowel vos als das.
	17-04-2023	Er waren geen sporen die duiden op zeer recente activiteit van vos en of das. Er zijn op de locatie vanwege de grootte twee camera's opgehangen.
	17-05-2023	In de burcht woont een das met vijf jonge dasjes.
	5-06-2023	In de burcht woont nog steeds een das met vijf jonge dasjes.
	26-06-2023	Tot 14-06-2023 zijn zo goed als iedere avond jonge dasjes waargenomen. In totaal zijn maximaal de moeder das met vier jongen waargenomen. Na 14-06-2023 is nog slecht 1x een opname van een jonge das gemaakt. Een nadere analyse van het gebruik van de burcht in deze periode is weergegeven in Bijlage 1.
9	8-02-2023	De burcht op deze locatie bestaat uit drie pijpen. Bij de verschillende pijpen van deze burchtlocatie zijn gebruikssporen zichtbaar. Of het gaat om vos of das is niet zichtbaar.
	17-04-2023	Er waren geen recente sporen van gebruik van de burcht zichtbaar. Wel was er recent gesnoeid. De locatie lijkt veelvuldig door mensen bezocht te worden waardoor voorlopig geen camera is opgehangen ivm het risico van diefstal van de camera.
	17-05-2023	Er waren geen recente sporen van gebruik van de burcht zichtbaar.
	5-06-2023	Eén pijp was recent opnieuw uitgegraven. Daarom is een camera bij deze pijp opgehangen.
	26-06-2023	In deze periode heeft één keer minimaal 1 jonge das verbleven in de pijp. Daarnaast zijn in het begin van de periode een aantal keren jonge dassen passerend waargenomen. Eén keer samen met de moeder das (13-06-2023).

Figuur 2.2. Dode das onder aan talud bij locatie 2 (15-03-2023).

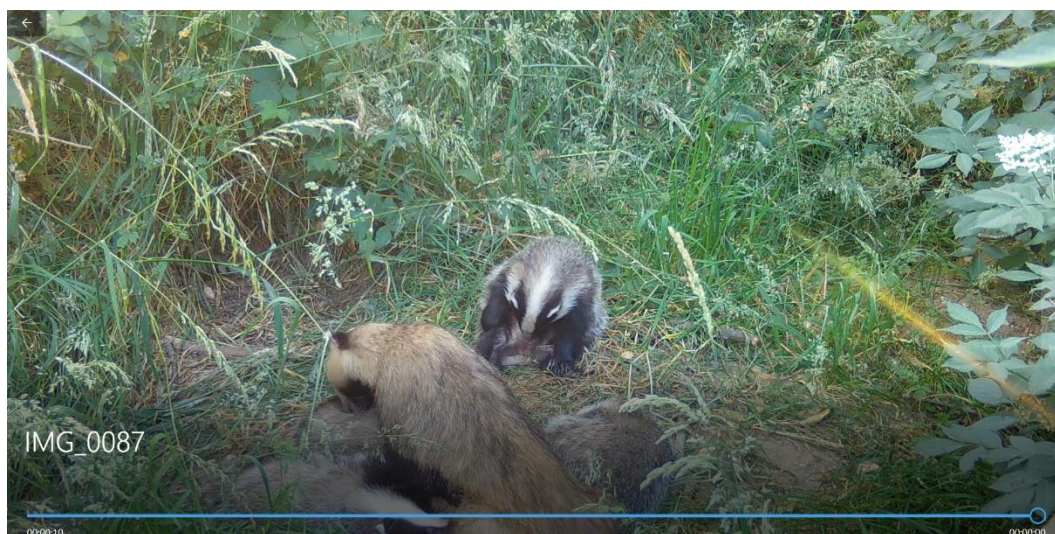
Figuur 2.3. Recent uitgegraven hol locatie 6 (17-04-2023).

Figuur 2.4. Vos zogend wonend in kunstburcht locatie 5 mei 2023.

Figuur 2.5. Das met vijf jongen op locatie 8 (mei 2023).

Figuur 2.6. Das met vier jongen op locatie 2 (51-06-2023).

Figuur 2.7. Das met jongen op locatie 5. Juni 2023.

Figuur 2.8. Wissel het spoor over het akkerland in net ten oosten van locatie 4.

2.2 Resultaten samengevat

Uit resultaten van de terreinbezoeken en de cameravalopnames blijkt dat net ten zuiden van het plangebied vijf jonge dassen zijn geboren (locatie 8). Deze dassen zijn op deze locatie opgegroeid waarbij ze af en toe de burcht op locatie 9 ook gebruikten. Rond half juni hebben de moeder en jongen de locatie verlaten en zijn ze verhuist naar afwisselend de kunstburcht (locatie 5) en de kraamburcht uit 2022 (locatie 2).

De burchtlocatie (7) binnen het plangebied is niet bezocht door dassen tijdens de onderzoeksperiode.

Wissels en cameraopnames laten zien dat het noordelijk akkerland/grasland veelvuldig wordt gebruikt door dassen om te foerageren.

3 Jaarrond beschermde nesten

3.1 Resultaten monitoring

Op 8-02-2023 is door twee ecologen een inventarisatie gemaakt van de aanwezige nesten in het plangebied van Wijchen West en de directe omgeving ervan. Deze nesten zijn mogelijk jaarrond beschermd en zijn daarom tijdens de onderzoeksperiode extra in de gaten gehouden. Een overzicht van deze nesten is weergegeven op Figuur 3.1.

Figuur 3.1. Aanwezige nesten in het plangebied.

Op 15-03-2023 is te voet het gehele plangebied verkend door een ecooloog. Daarbij is drie keer een sperwer waargenomen, waarvan twee keer in het bosje waar in 2022 het broedgeval van deze soort aanwezig was. De sperwer alarmeerde, hetgeen duidt op een territorium. Tijdens het bezoek werd ook een sperwer net ten oosten van de Vormerse Plas waargenomen. Ten noorden van het plangebied werd één keer een buizerd waargenomen. Er zijn geen andere vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest waargenomen.

Op 17-04-23 is te voet het gehele plangebied doorlopen door een ecooloog. Er zijn twee verschillende buizerds boven het plangebied waargenomen. De buizerds vertoonden geen binding met een nest. Verder zijn geen andere vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest waargenomen.

Op 17-05-23 is te voet het gehele plangebied doorlopen door een ecooloog. In het bosje waar in 2022 een broedgeval aanwezig was alarmerende een paartje sperwers. Deze sperwers vertoonden geen relatie tot een nest. Ook zijn geen nesten in aanbouw aangetroffen die erop wijzen dat sperwers nesten aan het bouwen/opknappen zijn. Een recent opgeknapt groot nest in het bosje wordt gebruikt door een nijlgans (zie Figuur 3.2) (niet zijnde jaarrond beschermd). Tot slot is er een buizerd waargenomen net buiten het plangebied aan de noordwestkant.

Figuur 3.2. Nijlgans op grote horst in het plangebied.

Op 26-06-2023 is het plangebied te voet verkend. Er zijn geen sperwers waargenomen. Ook zijn geen nesten aangetroffen die er op wijzen dat sperwers nesten aan het bouwen/opknappen zijn. Net ten westen van het plangebied is één buizerd waargenomen. Deze buizerd vertoonde geen binding met een nest.

3.2 Resultaten samengevat

Bij de start van de monitoring leek een paartje sperwers opnieuw, in het bosje waar in 2022 het broedgeval was, te gaan broeden. Om onverklaarbare reden is dat niet gebeurd. Ook hebben de sperwers nergens anders in het plangebied of de directe omgeving een broedgeval gehad.

Ook van de buizerd is geen aanwijzing gevonden dat ergens in het plangebied of de directe omgeving sprake is geweest van een broedgeval in 2023.

Samenvattend blijkt dat in het plangebied of de directe omgeving in 2023 geen jaarrond beschermde nesten van sperwer of buizerd aanwezig zijn.

4 Overige waarnemingen

Op locatie 4 werd één keer een bever vastgelegd in de onderzoeksperiode (zie Figuur 4.1). Deze bever ging over het land vanuit deze locatie richting de Nifrtikse Wetering. De aanwezige watergang is zeer beperkt in grootte. Het biotoop (watergang en directe omgeving) is maar beperkt geschikt voor de soort. Waarschijnlijk ging het om een sporadisch bezoek van de soort.

Figuur 4.1. Bever op locatie 4 mei 2023.

Bij locatie 7 komt regelmatig een steenmarter langs. Dit komt overeen met de waarnemingen uit het onderzoek van 2022 (Antea Group, 2022). De burcht wordt niet gebruikt door de soort. Geschikte locaties voor een verblijfplaats van deze soort liggen buiten het plangebied.

Figuur 4.2. Steenmarter bij locatie 7.

Bijlage 1. Nadere analyse gebruik burchten

Datum	Locatie 2 Wat	Tijd	Locatie 5 Wat	Tijd	Locatie 8 Wat	Tijd
5-6-2023					1 jong	avond
6-6-2023					3 jongen	
7-6-2023					3 jongen	avond
8-6-2023	1 vw	20:45	1 vw	00:52	1 jong	
9-6-2023					1 jong	22:46
10-6-2023					1 jong	05:03
11-6-2023	1 vw	06:45				
	1vw	08:36				
	1vw	17:24				
	1 vw	19:06				
	1 vw	21:00				
12-6-2023					1 jong	
13-6-2023					1 vw met 4 jongen	22:36
14-6-2023	1vw, 4 jong	01:24:00 j tot eind ochtend			1 jong	20:29
	1vw	06:00				
	1vw, 4 jong	19:45				
	1vw, 2 jong	23:00				
15-6-2023	1 vw, 2 jong	01:30	1 vw, 2 jong	01:00		
	1 vw, 1 jong	06:20	1 vw, 1 jong	05:13:00 tot een uur later		
	1vw, 4 jong	07:11				
	1vw, 2 jong	19:30				
	1vw, 3 jong	22:15				
16-6-2023	1vw, 4 jong	00:26	1 vw, 1 jong	01:29		
			1vw, 1 jong	05:15		
			1 vw, 4 jong	00:40		
			1 vw, 4 jong	21:30:00 tot 22:15		
			1 vw, 4 jong	06:00		
17-6-2023	1vw	04:24	1 vw	18:00		
			1 vw, 2 jong	20:00		
			1 jong	01:30		
			1vw	03:00		
			1vw, 2 jong	22:42		
			1vw, 3 jong	04:30		
			1vw, 2 jong	22:15		
18-6-2023			1 vw, 1 jong	04:30		
			1vw, 2 jong	21:00		
			3 jong	21:00 tot begin ochtend		
19-6-2023			1vw	terug om 5:49		
			1 jong	03:30		
			1 vw, 2 jong	20:40		
20-6-2023			2 jong	01:51		
			1 jong	03:30		
			2 jong	04:30		
			1vw	05:30		
			1vw, 2 jong	20:38		
			1 jong	22:30		
21-6-2023			1 vw, 3 jong	03:45		
			1 vw, 2 jong	05:45		
			1vw, 3 jong	11:45		
			1 vw, 3 jong	22:14		
22-6-2023	1vw, 3 jong	04:24	1vw, 1 jong	00:50		
	1vw, 2 jong	22:15				
23-6-2023	1 vw, 3 jong	hele avond tot 01:00			1 jong	02:24
	1 vw, 1 jong	03:00				
	1vw	04:00				
	1 vw, 2 jong	22:30				
24-6-2023	1 vw	00:10				
	1vw, 2 jong	04:30				
	1 jong	05:24				
	1 vw, 1 jong	23:00				
25-6-2023	2 jong	02:00	1vw, 1 jong	04:51		
	2 jong	5:10 hele avond geweest	1vw, 1 jong	21:30		
	1 vw, 1 jong	23:00:00 tot 1 uur gebleven				
26-6-2023	1 jong	05:00				

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontlelen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT
T. +31 6 [REDACTED]
E. [REDACTED]@anteagroup.nl

www.anteagroup.nl

Copyright © 2023

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.